

PRAVILA o delovanju Ekonomsko-socialnega sveta

SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ekonomsko-socialni svet (v nadaljnjem besedilu: ESS) je tripartitni organ socialnih partnerjev in Vlade Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: partnerji), ustanovljen z namenom obravnavanja strateških vprašanj in ukrepov, ki se nanašajo na ekonomsko in socialno politiko in drugih vprašanj, ki se nanašajo na posebna področja dogovarjanja partnerjev.

2. člen

Ta pravila urejajo pristojnosti, organiziranost in način dela ESS ter njegovih delovnih teles.

PRISTOJNOSTI ESS

3. člen

(1) ESS spremlja in obravnava stanje na ekonomskih in socialnih področjih, sodeluje pri pripravi dokumentov in oblikuje mnenja, stališča in predloge v zvezi z dokumenti in področji, kot so določeni v tem členu in so pomembni za vse tri partnerje.

(2) Temeljna ekonomska in socialna področja, ki jih obravnava ESS so:

- socialni sporazum,
- proračunski memorandum in državni proračun,
- dokumenti v okviru evropskega semestra,
- ključni dokumenti s področja dela Mednarodne organizacije dela, Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, Sveta Evrope ter sorodnih institucij v Evropski uniji in drugih mednarodnih organizacijah,
- ključni dokumenti na področju evropske kohezijske politike,
- sistemska zakonodaja in ključni dokumenti s področja:
 - socialnih pravic in pravic iz obveznih zavarovanj,
 - delovnih razmerij, trga dela, zaposlovanja in varnosti in zdravja pri delu,
 - ekonomske in davčne politike,
 - pravne varnosti,
 - vzgoje in izobraževanja ter usposabljanja,
 - zdravstva,
 - gospodarskega položaja in razvoja Slovenije,
 - soupravljanja, sindikalnih pravic in svoboščin,

- ključne nacionalne strategije.

(3) Poleg področij, ki zadevajo tripartitno sodelovanje, lahko ESS obravnava tudi druge zadeve, ki niso predmet tripartitnega sporazumevanja, se pa nanašajo na področje ekonomsko-socialnih zadev, če o tem odloči kolegij ESS.

4. člen

»(1) ESS v okviru svojega delovanja:

- kot pomemben deležnik sodeluje pri pripravi predpisov že pred začetkom javne obravnave in med njo na način, da oblikuje stališča, mnenja in priporočila k delovnim gradivom, osnutkom in predlogom zakonov, uredb in odredb s področja delovanja ESS, katerih predlagatelj je Vlada Republike Slovenije, v skladu z drugim odstavkom prejšnjega člena,

- sodeluje pred sprejetjem mnenja Vlade Republike Slovenije o predlogih zakonov s področja delovanja ESS, ki jih v državni zbor vložijo drugi upravičeni predlagatelji na način, da oblikuje stališča, mnenja in priporočila k predlogom zakonov,

- daje pobude za sprejetje novih predpisov ali spremembo veljavnih.

(2) Sodelovanje ESS pri pripravi predpisov mora v skladu s prvo alinejo prejšnjega odstavka tega člena potekati ob upoštevanju rokov, ki vladi in državnemu zboru omogočajo normalno izpolnjevanje njunega sprejetega letnega programa, hkrati pa tudi ustrezno vključitev ESS v pripravo predpisov. Konkretno roke za obravnavo posameznega gradiva pred začetkom javne obravnave določi kolegij ESS. Če v kolegiju ni doseženo soglasje glede rokov, se upoštevajo roki, ki ne smejo preseči 30 dni pri rednih postopkih in osem dni pri skrajšanih ali nujnih postopkih.

(3) Za uresničevanje druge alineje prvega odstavka tega člena Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije po prejetju predloga zakona s področja delovanja ESS, ki ga državnemu zboru predložijo drugi upravičeni predlagatelji, hkrati s pošiljanjem predloga zakona pristojnemu ministrstvu ali pristojni vladni službi, gradivo pošlje tudi kolegiju ESS. V ta namen pristojno ministrstvo oz. pristojna vladna služba zagotovi stališče do predloga. Kolegij ESS lahko odloči o uvrstitvi predloga zakona v obravnavo na sejo ESS ali poda predlog za obravnavo na strokovnem odboru oziroma pogajalski skupini. O predlogu ESS odloči najpozneje v treh delovnih dneh. Obravnava predloga zakona mora biti na seji ESS končana pred rokom za posredovanje mnenja pristojnega ministrstva v obravnavo Vladi Republike Slovenije.

(4) Svoje predloge, priporočila in mnenja ESS posreduje državnemu zboru. V skladu s sprejetim sklepom jih lahko posreduje tudi državnemu svetu, strokovni ter širši javnosti.«

ORGANIZACIJA IN DELOVANJE ESS

1. Sestava ESS

5. člen

- (1) Tripartitna sestava ESS odraža enakopravno zastopanost treh partnerjev, in sicer predstavnikov delavcev, delodajalcev in vlade.
- (2) Vsak partner imenuje svoje predstavnike v ESS. Vsak partner ima 8 članov. Vsak član ima lahko namestnika.
- (3) Predstavnike delavcev imenujejo zveze in konfederacije sindikatov, ki so reprezentativne na nacionalni ravni, predstavnike delodajalcev pa združenja delodajalcev in zbornice, ki so reprezentativne na nacionalni ravni. Predstavnike vlade imenuje Vlada Republike Slovenije.
- (4) Namestnike članov imenuje vsak partner in o njihovem imenovanju obvesti druga dva partnerja ter sekretarja/ko ESS.
- (5) Sestava predstavnikov vsakega od partnerjev mora zagotavljati zastopanje interesov vsakega partnerja, ki je udeležen v tripartitnem socialnem dogovarjanju.
- (6) Pravice in pooblastila namestnikov ESS so enake pravicam njihovih članov.

2. Predsednik/ca in namestnik/ca predsednika/ce ESS

6. člen

- (1) Predsednika/co in namestnika/co predsednika/ce ESS imenuje ESS izmed svojih članov ali namestnikov, tako da ima vsak od partnerjev enoletni predsedniški in namestniški mandat. Znotraj posameznega partnerja se člani lahko dogovorijo za delitev enoletnega mandata na posamezne krajše mandate. Predsednik/ca in namestnik/ca predsednika/ce ESS sta v vsakem mandatu iz iste partnerske skupine.
- (2) Predsednik/ca ESS:
 - predstavlja ESS,
 - sklicuje in vodi seje ESS,
 - sklicuje in vodi seje kolegija ESS,
 - skrbi za izvajanje pravil o delovanju ESS.

3. Sekretar/ka ESS

7. člen

- (1) Sekretar/ka ESS ima status uradnika in ni član/ica ESS.

(2) Sekretar/ka opravlja strokovna, administrativna in druga opravila ter tehnične naloge, s katerimi se zagotavljajo pogoji za delo ESS.

(3) Strokovno službo ESS organizira Vlada Republike Slovenije, ki zagotovi tudi ustrezne pogoje za delo.

4. Kolegij ESS

8. člen

(1) Kolegij ESS je delovni organ ESS, ki skrbi za organizacijo njegovega dela in ga sestavljajo aktualni predsednik/ca ESS ter predstavnik/a preostalih dveh partnerjev.

(2) Pri delu kolegija ESS sodeluje tudi sekretar/ka ESS.

(3) Seje kolegija ESS so zaprte za javnost.

(4) Seje kolegija ESS sklicuje in vodi predsednik/ca ESS.

(5) Kolegij ESS odloča:

- o predlogu dnevnega reda sej ESS,

- o pobudi za sklic izredne ali dopisne seje ESS,

- o pobudi za uvrstitev gradiva v obravnavo na ESS, pri čemer kolegij ESS nima pravice zavrniti obravnave predloga, ki se nanaša na temeljna ekonomska in socialna področja, ki so določena v drugem odstavku 3. člena,

- o dodeljevanju predloga v obravnavo ESS, obravnavo na strokovnem odboru ESS in pogajalskih skupinah ESS,

- glede predlogov za udeležbo javnosti, predstavnikov interesnih skupin ali posameznih neodvisnih strokovnjakov na posamezni seji ESS,

- o načinu obveščanja javnosti po seji ESS.

(6) Kolegij ESS odloča soglasno.

(7) Seja kolegija je sklepčna, če se je udeležita dva od treh članov kolegija. Če kolegij tudi ob ponovnem sklicu ni sklepčen, odločitve iz pristojnosti kolegija sprejema predsednik/ca ESS.

(8) Kolegij sprejme okvirni letni terminski plan z datumi rednih sej ESS.

(9) Seja kolegija ESS poteka vsaj enkrat mesečno. Seja se skliče najmanj osem dni pred sejo ESS.

(10) Na seji kolegija se določi osnutek dnevnega reda za naslednjo sejo ESS.

5. Strokovni odbori ESS

9. člen

(1) Strokovni odbor ESS je delovno telo ESS, ki lahko samostojno obravnava vprašanja s področja delovanja ESS, v skladu s 3. členom ter sprejema mnenja, priporočila in stališča o obravnavanih gradivih.

(2) Strokovne odbore ESS na svoji seji ustanovi ESS.

(3) ESS ima v sestavi naslednje strokovne odbore:

- Strokovni odbor za delo in socialne zadeve, ki obravnava predvsem vprašanja s področja socialnih pravic, pravic iz obveznega zavarovanja, delovnih razmerij, zaposlovanja ter varnosti in zdravja pri delu;
- Strokovni odbor za finance in gospodarstvo, ki obravnava predvsem vprašanja s področja ekonomske in davčne ter industrijske politike;
- Strokovni odbor za državno ureditev in javne zadeve, ki obravnava predvsem vprašanja s področja pravne varnosti, vzgoje in izobraževanja ter usposabljanja in zdravja.

(4) Strokovni odbor sestavljajo predstavniki posameznega partnerja (v nadaljnjem besedilu: člani odbora). V strokovni odbor lahko vsak partner imenuje največ osem članov.

(5) Predloge za obravnavo na posameznemu strokovnemu odboru dodeli kolegij ESS.

(6) Prvo sejo strokovnega odbora skliče kolegij ESS. Vabilo za sejo z gradivom za obravnavo se članom odbora posreduje najkasneje tri delovne dni pred sklicem seje.

(7) Predsedujoči strokovnemu odboru je predlagatelj gradiva, ki je v obravnavi.

(8) Predsedujoči pisno poroča o delu strokovnega odbora ESS. Na podlagi poročila o delu kolegij ESS odloči o uvrstitvi gradiva na sejo ESS. ESS ob zaključku dela strokovnega odbora v zvezi s posameznim gradivom obravnava končno poročilo strokovnega odbora in predmetno gradivo ter se do njega opredeli.

6. Pogajalska skupina ESS

10. člen

(1) Za odločanje o posameznem vprašanju lahko ESS ustanovi pogajalsko skupino.

(2) Ustanovitev pogajalske skupine ESS lahko predlaga vsak partner ESS. O oblikovanju pogajalske skupine ESS odloča ESS.

7. Seje ESS

Sklicevanje seje

11. člen

- (1) Sejo ESS skliče in vodi predsednik/ca ESS, v njegovi odsotnosti pa njegov namestnik. Vabilo za sejo z gradivom za obravnavo se članom ESS in njihovim namestnikom posreduje najkasneje sedem dni pred sklicem seje.
- (2) Seja ESS je sklepčna, če je prisotna večina predstavnikov vsakega partnerja.
- (3) Na seji ESS se praviloma ne obravnava točk dnevnega reda, za katere niso bila predhodno pripravljena in posredovana ustrezna gradiva ter obravnavana na kolegiju ESS. Obravnava je možna le v nujnih primerih, če se tako odloči ESS na začetku seje ob soglasju vseh treh partnerjev.
- (4) Redna seja ESS poteka praviloma enkrat mesečno. Seja ESS je lahko tudi izredna ali izjemoma dopisna.
- (5) Datumi rednih sej ESS se določijo z letnim terminskim planom, katerega sprejme kolegij ESS konec leta za prihodnje leto.

Potek seje

12. člen

- (1) Predsednik/ca ESS na začetku seje obvesti ESS kdo je, poleg članov in namestnikov, povabljen na sejo ESS.
 - (2) ESS na začetku seje določi končni dnevni red. Z oznako A so določene točke dnevnega reda, ki se prvič obravnavajo na seji ESS, z oznako B so določene točke dnevnega reda, ki so se predhodno obravnavale na strokovni skupini ESS, z oznako C so določene točke dnevnega reda, ki so se predhodno obravnavale na pogajalski skupini ESS.
 - (3) Predloge, da se posamezne zadeve umaknejo z dnevnega reda, se predložijo predsedniku/ci ESS in sekretarju/ki najkasneje dan pred začetkom seje do 12. ure. Predlog lahko poda vsak od partnerjev ESS.
- Nujne predloge, da se dnevni red razširi, se predloži predsedniku/ci ESS in sekretarju/ki najkasneje dan pred začetkom seje do 12. ure. Predlog lahko poda eden od partnerjev ESS.
- (4) Posamična točka dnevnega reda **pod oznako A** se obravnava po naslednjem postopku:
 - (a) Na začetku obravnave vsake točke dnevnega reda poda predlagatelj predstavitev točke in predstavi morebitne predlagane sklepe, stališča oz. mnenja, ki naj bi jih ESS sprejel. Časovno se predlagatelja praviloma ne omejuje.
 - (b) Za predlagateljem dobijo besedo predstavniki oz. poročevalci, ki zastopajo predhodno usklajeno stališče svoje partnerske skupine. Predstavitev stališča predstavnika posameznega partnerja je omejeno na 10 minut. V kolikor stališče partnerske skupine ni predhodno usklajeno, o tem obvestijo ESS in imajo možnost

predstavitve ločenega mnenja in sicer vsak posamezni član ESS največ 5 minut. Če stališč ni uspelo uskladiti več partnerskih skupin, poteka predstavitve ločenih mnenj izmenično med partnerji.

(c) Predsednik/ca nato odpre točko dnevnega reda za razpravo. Besedo dobijo razpravljavci po vrstnem redu, kakor so se priglasili k razpravi, pri čemer prvi razpravljajo člani ESS. Vsak razpravljavec ima na voljo 5 min.

(č) Vsak razpravljavec ima pravico do odgovora na razpravo drugega razpravljavca (replika), kolikor se ta razprava nanaša na njegovo razpravo, če meni, da je bila njegova razprava napačno razumljena ali napačno interpretirana. Replika se omeji samo na potrebno pojasnilo in ne sme trajati več kot 2 minuti. O smiselnosti replike odloča predsednik/ca ESS. Če replika ni smiselna, se govorcu beseda odvzame. Replika na repliko ni dovoljena, razen če predsednik/ca oceni, da so bile navedbe v repliki netočne.

(d) Predsednik/ca lahko med sejo prekine delo ESS in določi, kdaj se bo nadaljevalo. Katerikoli član lahko zahteva prekinitev seje, vendar ne več kot za 15 minut enkrat pri posamezni točki dnevnega reda. Prekinitev lahko traja več, v kolikor na obrazložen predlog o tem odloči predsednik/ca ESS.

(e) Ko je vrstni red vnaprej priglašениh razpravljavcev izčrpan, predsedujoči vpraša ali želi še kdo razpravljati. Ko predsedujoči ugotovi, da ni več priglašениh k razpravi, sklene razpravo.

(f) Predlagatelj ima po razpravi možnost končne besede, ki ne sme biti daljša od 15 minut.

(g) Predsednik/ca ESS oblikuje sklep in ga predlaga v sprejem.

(5) Posamična točka **pod oznako B ali C** se obravnava po naslednjem postopku:

(a) Na začetku obravnave vsake točke dnevnega reda poda predsedujoči/a strokovnega odbora ali vodja pogajalske skupine poročilo o delu, predstavi morebitne predlagane sklepe, stališča oz. mnenja, ki naj bi jih ESS sprejel.

(b) Za predsedujočim/o strokovnega odbora ali vodjo pogajalske skupine dobijo besedo predstavniki oz. poročevalci, ki zastopajo predhodno usklajeno stališče svoje partnerske skupine. Predstavitve stališča predstavnika posameznega partnerja je omejena na 5 minut.

(c) Če stališče partnerske skupine ni predhodno usklajeno, o tem obvestijo ESS in imajo možnost predstavitve ločenega mnenja in sicer vsak posamezni član ESS največ 3 minute. Če stališč ni uspelo uskladiti več partnerskih skupin, poteka predstavitve ločenih mnenj izmenično med partnerji.

(č) Predlagatelj gradiva ima po razpravi možnost končne besede, ki ne sme biti daljša od 10 minut.

(d) Predsednik/ca ESS oblikuje sklep in ga predlaga v sprejem.

Odločanje

13. člen

(1) Na seji ESS se odločitve sprejemajo soglasno. Vsak partner ima en glas.

(2) Praviloma vsak od partnerjev pride na sejo ESS z že usklajenimi stališči svojih članov do obravnavane tematike. Vsak od partnerjev določi za posamezno obravnavano temo, ki je predvidena na dnevnem redu seje ESS, svojega poročevalca, ki zastopa predhodno usklajeno stališče svoje skupine. Ob tem ima vsak posamezni član ESS pravico do ločenega mnenja in komentiranja.

(3) Ne glede na prvi odstavek 13. člena se ESS na predlog predsedujočega lahko odloči za sprejem sklepov, stališč ali mnenj tudi, ko ni popolnega soglasja med člani enega od partnerjev. V takem primeru mora za sprejem glasovati vsaj dve tretjini članov tega partnerja. Ne glede na tako sprejete sklepe, stališča in mnenja ESS ima vsak posamezni član ESS pravico, da se zabeleži njegovo ločeno mnenje.

Zapisi seje

14. člen

(1) O delu na seji ESS se vodijo avdio zapisi. Na podlagi avdio zapisa strokovna služba ESS pripravi zapisnik sej ESS.

(2) Osnutke sklepov v roku dveh delovnih dni po seji ESS sekretar/ka posreduje v pregled članom ESS. Osnutke zapisnikov v roku sedem dni po seji ESS sekretar/ka posreduje v pregled članom ESS.

(3) Člani imajo v roku treh delovnih dni po prejemu osnutka zapisnika ali sklepov pravico do predlaganja popravkov. Predlagani popravki ne smejo spreminjati bistva sprejetih sklepov na seji oz. njegovega izvajanja na sami seji. V primeru spornih vsebin odloči kolegij ESS.

Izredne seje

15. člen

(1) Izredno sejo skliče predsednik/ca ESS na predlog kolegija ESS.

(2) Pobudo za sklic izredne seje lahko poda vsak član ESS ali kolegij ESS. V pobudi morajo biti navedeni razlogi za sklic izredne seje in priloženo gradivo za obravnavo.

(3) Izredna seja se skliče najkasneje v petnajstih dneh po vložitvi pobude. Sklicu se priloži predlog dnevnega reda in gradivo za obravnavo.

(4) Na predlog dnevnega reda izredne seje se uvrsti le točke iz pobude za sklic izredne seje, za obravnavo katerih so izpolnjeni pogoji, določeni s temi pravili.

(5) Za potek, odločanje in zapise na izredni seji veljajo pravila rednih sej, zapisana v 12., 13. in 14. členu teh pravil.

Dopisne seje

16. člen

(1) Dopisno sejo skliče predsednik/ca ESS na predlog kolegija ESS.

(2) Pobudo za dopisne seje lahko poda vsak član ESS ali kolegij ESS. V pobudi morajo biti navedeni razlogi za sklic dopisne seje in priloženo gradivo za obravnavo.

(3) Dopisna seja se skliče najkasneje v osmih dneh po vložitvi pobude. Sklicu se priloži predlog sklepa ter gradivo za obravnavo.

(4) V sklicu se navede kako in do kdaj lahko člani ESS pošljejo svoja mnenja in stališča. Rok za pošiljanje mnenj ne sme biti krajši od dveh delovnih dni in ne daljši od štirinajst delovnih dni.

(5) Sklep je sprejet, v kolikor ni glasu proti. V kolikor soglasja o obravnavani zadevi ni, se lahko le-ta vrne na obravnavo na kolegij ESS.

(6) Sklep v roku treh delovnih dni po poteku dopisne seje ESS sekretar/ka posreduje članom ESS.

Seje delovnih teles ESS

17. člen

Pri delovanju delovnih teles ESS se smiselno uporabljajo pravila, ki se nanašajo na delovanje ESS glede sklicevanja seje, poteka seje, odločanja in vodenja zapisa seje.

8. Javnost dela ESS

18. člen

(1) Seje ESS so praviloma zaprte za javnost, razen če kolegij ESS odloči drugače.

(2) Kolegij ESS lahko odloči, da se na posamezno sejo ESS vabijo predstavniki različnih interesnih skupin in posamezni neodvisni strokovnjaki.

(3) Stališča, sklepi in mnenja se objavijo na spletni strani ESS ali v drugih glasilih, ki jih določi ESS.

(4) Zaradi tekočega informiranja javnosti o delu, ESS po vsaki seji lahko posreduje izjavo za javnost ali skliče tiskovno konferenco. Do zaključka posamezne seje ESS se ne daje izjav za javnost s strani posameznih udeležencev na seji ESS.

9. Financiranje

19. člen

Za delovanje ESS zagotavlja finančna sredstva država iz proračunskih sredstev.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(1) Določba 3. odstavka 5. člena se začne uporabljati od pričetka uporabe zakonodaje, ki ureja reprezentativnost sindikatov in delodajalcev na nacionalni ravni.

(2) Z uveljavitvijo teh pravil prenehajo veljati Pravila delovanja Ekonomsko-socialnega sveta (Ur. list RS, št. 59/94), Popravek Pravil delovanja Ekonomsko-socialnega sveta (Ur. list RS, št. 64/94), Dopolnitev Pravil delovanja Ekonomsko-socialnega sveta (Ur. list RS, št. 32/95), ter Spremembe in dopolnitve Pravil delovanja Ekonomsko-socialnega sveta (Ur. list RS, št. 40/07).

(3) Pravila delovanja ESS začnejo veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

PODPISNIKI:

Vlada Republike Slovenije:

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
mag. Ksenija Klampfer, l. r.

Delodajalci:

Gospodarska zbornica Slovenije
mag. Sonja Šmuc, l. r.

Združenje delodajalcev Slovenije
Marjan Trobiš, l. r.

Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije
Branko Meh, l. r.

Trgovinska zbornica Slovenije
mag. Mariča Lah, l. r.

Združenje delodajalcev obrti in podjetnikov Slovenije
Drago Delalut, l. r.

Delojemalci:

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije
Lidija Jerkič, l. r.

Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam
Jakob Krištof Počivavšek, l. r.

Konfederacija sindikatov 90 Slovenije
Peter Majcen, l. r.

Konfederacija sindikatov javnega sektorja Slovenije
Branimir Štrukelj, l. r.

Neodvisnost KNSS – Konfederacija novih sindikatov Slovenije
Evelin Vesenjajk, l. r.

Slovenska zveza sindikatov Alternativa
Zdenko Lorber, l. r.

Zveza delavskih sindikatov Slovenije – Solidarnost
Albert Pavlič, l. r.

Ljubljana, dne 15. novembra 2019